

Nederland

1.4 REGIONALE VERSCHILLEN

BOS

a Wat zijn regionale verschillen?

b Welke regionale verschillen in Nederland komen in paragraaf 4 aan bod?

c Waarom wordt er in het noorden van Nederland minder verdiend dan in de Randstad?

Bekijk bron 11 en raadpleeg eventueel BB 26/KB 37B/GB 260 t/m 263/GB 286 t/m 289.

d Welke uitspraken zijn juist?

- A De rijke gemeenten liggen vooral in het westen en het midden van ons land.
- B Gemeenten met veel hoge inkomens liggen vooral in het noorden en zuiden van ons land.
- C Hoge inkomens komen vaker voor in kleine gemeenten dan in grote steden.
- D In de stad Utrecht liggen de inkomens niet zo ver beneden het landelijke gemiddelde als in Rotterdam en Amsterdam.
- E In de *stad* Utrecht liggen de inkomens lager dan in de oostelijke gemeenten van de *provincie* Utrecht.

e Noem drie kenmerken van de woonomgeving.

f Wat is congestie en wanneer treedt dit in een gebied op?

Bekijk figuur 9.

g Hoeveel procent van de Nederlandse bevolking is tevreden met zijn woonomgeving?

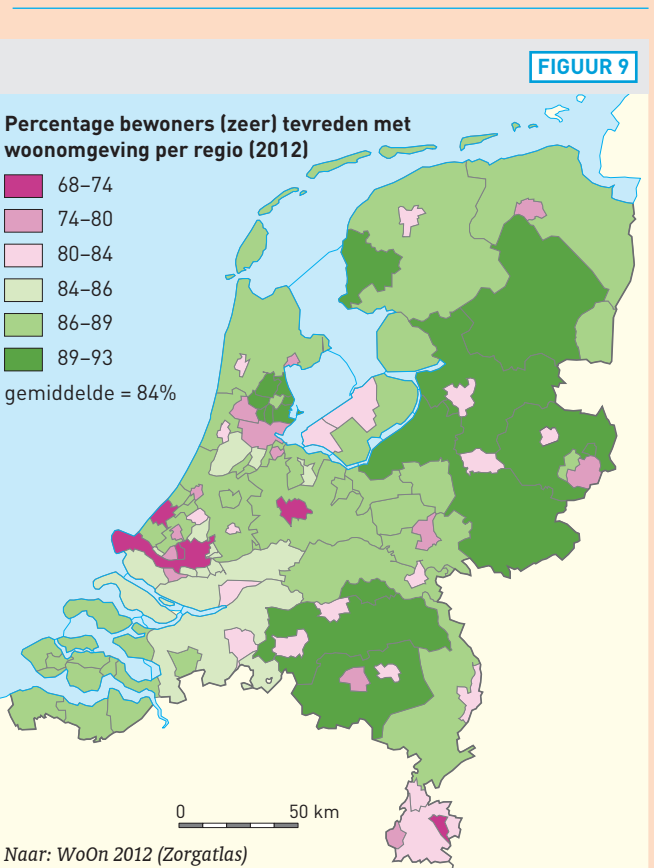
h Welke uitspraken zijn juist?

- A Bij een lagere bebouwingsdichtheid is de tevredenheid met de woonomgeving groter.
- B In landelijke gebieden is een hoger percentage inwoners tevreden over de woonomgeving.
- C In alle donkergroene gebieden is de lucht- en waterkwaliteit goed.

D In de rode gebieden ligt de levensverwachting lager dan in de groene gebieden.

E In donkergroene gebieden ligt de levensverwachting hoger dan in lichtgroene gebieden.

F Inwoners van grote, stedelijke gemeenten in de Randstad zijn over het algemeen minder positief over hun woonomgeving dan inwoners van kleinere gemeenten.

1.5 DE POSITIE VAN NEDERLAND BINNEN EUROPA

a Wat is het verschil tussen het bbp/pp en het brp/pp?

b Zijn de verschillen in brp/pp binnen Nederland Europees gezien groot? Licht je antwoord toe.

Vergelijk de *provincie* Utrecht met de Griekse regio 'Peloponnesos'.

Bekijk hiertoe de bronnen van paragraaf 1.5 en figuur 10.

- c Noteer in de tabel een kruisje als een gebiedskenmerk van toepassing is.

	Kenmerk	Utrecht	Peloponnesos
1	hoog percentage van de beroepsbevolking in de dienstensector		
2	hoog opgeleide beroepsbevolking		
3	hoge welvaart		
4	positief migratiesaldo		
5	hoogste levensverwachting in EU		
6	Het aandeel van de landbouw in het brp/pp is groot.		
7	lage bebouwingsdichtheid		
8	hoog zuigelingensterftecijfer		

- d Welke conclusie kun je trekken naar aanleiding van de uitkomsten in de tabel?
- Een groot aandeel van de landbouw in het brp/pp trekt veel migranten aan.
 - Hoe moderner de economie, hoe meer mensen wegtrekken.
 - Hoe moderner de economie, hoe hoger de levensverwachting.
 - Veel kenmerken van een regio houden met elkaar verband.

- e Waarom kent Nederland voor Europese begrippen nog een redelijk hoog zuigelingensterftecijfer?

- f Welk andere belangrijke verklaring is er voor de enigszins tegenvallende levensverwachting van het rijke Nederland?

1.6 HET BELEID VAN DE OVERHEID

- a Welke uitspraken zijn juist?

- A Door een beleid van sanering en verpaupering probeert de overheid sanering tegen te gaan.
- B Door scholing aan te bieden, kun je verschillen in welvaart verkleinen.
- C Huursubsidie past binnen het beleid van de Nederlandse overheid om verschillen in welvaart te verkleinen.
- D In een moderne economie sta je op de arbeidsmarkt sterker met een hogere opleiding.
- E In Nederland krijgen alleen armere bejaarden AOW.
- F Je hebt als Nederlands burger te maken met drie lagen overheid.

- b Waarom geeft de Nederlandse regering mensen met een laag inkomen huursubsidie?

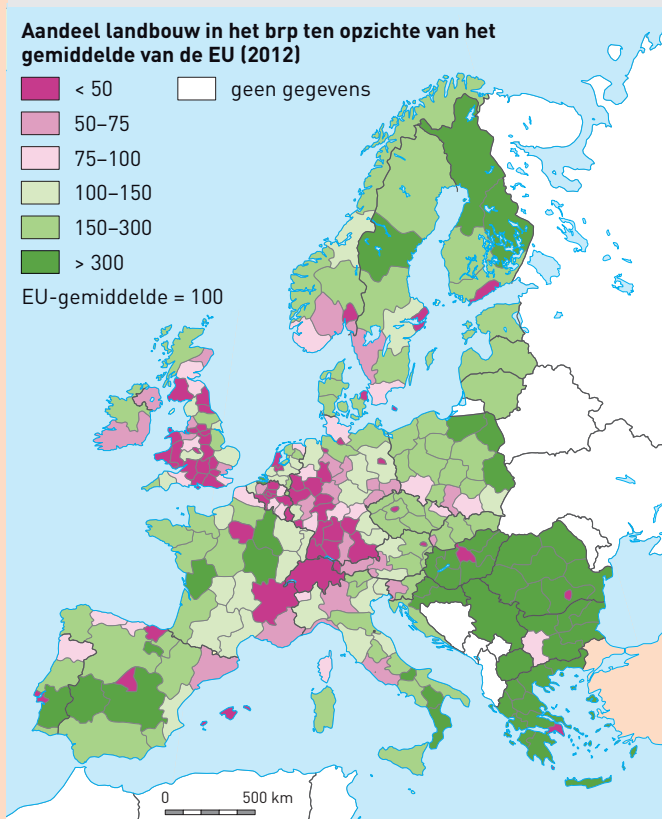
- c Waarom is het voor de Nederlandse welvaart goed als uiteindelijk alle EU-landen rijk zijn?

- d De Nederlandse overheid doet aan voorlichting om haar burgers te wijzen op de risico's van:

- de arbeidsmarkt
- renovatie
- sanering
- welvaartsziekten

- e Welke zin in de paragraaf over de verbetering van onze leefomgeving is zowel positief van toon als bezorgd?

FIGUUR 10

Verenigde Staten & Nigeria

1.7 DE VS EN NIGERIA: WELVAART

- a** Beoordeel de volgende stellingen.
- I De VS horen met hun welvaart tot de groep van 'koplopers'.
- II In de VS komen alleen regionale verschillen in welvaart voor.
- I is juist, II is onjuist.
- I is onjuist, II is juist.
- Beide zijn juist.
- Beide zijn onjuist.
- b** Maak onderstaande zinnen over Nigeria op de juiste manier af.
- A Boko _____ is vooral gewelddadig in het noorden.
- B De armste gebieden van Nigeria liggen in het _____.
- C De _____ hebben niet alleen met verschillen in godsdienst te maken, maar vooral met regionale verschillen in _____.
- D Migratiestromen gaan vooral van het _____ naar de andere kant van het land.
- E Nigeria wordt _____ bestuurd.
- F Vooral het _____ profiteert van de olieopbrengsten.
- c** Welke uitspraken zijn juist?
- Als je naar arm en rijk in de VS en in Nigeria kijkt dan geldt dat:
- A blanke Amerikanen meer vermogen/bezit hebben dan Afro-Amerikanen;
- B de armere delen van de VS de noordelijke staten zijn;
- C de HDI in de noordelijke provincies van Nigeria een stuk lager ligt dan in de Appalachen;
- D de sterke bevolkingsgroei in de VS het bbp/pp nadelig beïnvloedt;
- E de VS een stuk rijker zijn dan Nigeria;
- F het verschil in welvaart in de VS vooral verklaard kan worden door verschil in opleiding.

1.8 DE VS: GEZONDHEIDSZORG EN VOEDING

- a** Mensen met overgewicht wonen vooral in het zuiden van de Verenigde Staten. Geef hiervoor twee verschillende bewonerskenmerken.
- _____
- _____
- _____
- b** Bekende basketballers en honkballers zijn regelmatig in spotjes op de Amerikaanse televisie te zien terwijl ze sporten met kinderen. Waarom doen ze dat?

- Hun kinderen lijden aan overgewicht.
- Mensen moeten weten dat overgewicht door bewegen minder wordt.
- Ze proberen zo te voorkomen dat ze overgewicht krijgen.
- Ze trainen jonge Amerikanen om de top te bereiken.
- c** Waarom kun je een kaart met het brp/pp van de staten van de VS gebruiken om aan te geven in welke gebieden waarschijnlijk problemen bestaan op het gebied van welvaartsziekten en toegang tot gezondheidszorg?
- _____
- _____
- _____
- _____
- d** Waarom zijn er ook mensen in staten met een hoog brp/pp die last hebben van voedselonzekerheid?

1.9 NIGERIA: REGIONALE VERSCHILLEN IN VOEDSELZEKERHEID EN BELEID

- a** Naast regionale verschillen in welvaart zorgen etnische en religieuze verschillen ook voor spanningen tussen de verschillende staten in Nigeria. Waarom vergroot binnenlandse strijd de voedselonzekerheid in een land?
- _____
- _____
- b** Beoordeel de volgende stellingen.
- I Hoe hoger het percentage van de beroepsbevolking in de landbouw, des te kleiner de voedselonzekerheid in dat gebied.
- II Hoe hoger het aantal inwoners per arts, hoe hoger lager de zuigelingensterfte in dat gebied.
- I is juist, II is onjuist.
- I is onjuist, II is juist.
- Beide zijn juist.
- Beide zijn onjuist.
- c** In welke zaken scoort Lagos aan de kust hoger dan de noordelijke staten van Nigeria? Kies uit:
- A aantal inwoners per arts
- B dodelijke slachtoffers door geweld
- C kwantitatieve honger
- D levensverwachting

- E percentage mensen met obesitas
F zuigelingensterftecijfer

- d Waarom is het nog lang niet zeker dat als de aardolieopbrengsten stijgen het armere deel van de Nigeriaanse bevolking het ook beter krijgt?

1.10 DE VS EN NIGERIA: POSITIE IN DE WERELDLANDBOUW

- a Zet het juiste begrip of land achter de zinnen.

A	De boeren betalen meer, de tussenhandel minder.	
B	het verkopen van producten onder de kostprijs	
C	hoge arbeidsproductiviteit en hoge productiviteit per ha	
D	overheidsgeld om de verkoop van overschotten aan het buitenland te sponsoren	
E	regels die internationale handel moeilijker maken	
F	vooral slachtoffer van de globalisering	

- b Bekijk figuur 17.

Noteer de juiste uitspraken over dit kaartje.

- A De arbeidsproductiviteit ligt in landen met een lichtere kleur hoger dan in landen met een rode legendakleur.
B De boeren in landen met een lichte kleur zijn geen boeren die door ontwikkelingsorganisaties geholpen worden.
C De boeren in landen met een rode legendakleur hebben meer last van dumping dan de boeren in landen met een lichtere legendakleur.
D De legendakleur van arme landen wordt *niet* beïnvloed door de globalisering van de wereld.
E De productiviteit per ha ligt in landen met de legendakleur van de VS lager dan in landen met de legendakleur van Nigeria.
F In landen met een rode legendakleur is het niet nodig exportsubsidies voor landbouwgewassen in te stellen.
G Landen met een lichtere legendakleur hebben een zwakkere positie in de wereldlandbouw dan landen met een rode legendakleur.

FIGUUR 17

